

Wścieklizna u zwierząt

Nazywana jest również wodowstrętem i jest groźną chorobą zakaźną, występującą głównie u ssaków mięsożernych, a także u ptaków. Znana była na długo przed naszą erą. Od początku naszego wieku rozpowszechniła się — poza Anglią, krajami skandynawskimi i Hiszpanią — w krajach europejskich. W Polsce nasiliła się znacznie po II wojnie światowej i dopiero po wprowadzeniu w 1949r. obowiązkowych szczepień psów liczba zachorowań znacznie zmalała. Szerzy się ona jednak nadal wśród dzikich zwierząt, głównie lisów oraz kotów i gryzoni. Z tego też względu właściciel psa powinien — we własnym, dobrze rozumianym interesie — pilnować corocznych terminowych szczepień swojego wychowanka.

Chorobę wywołuje wirus odporny na działanie czynników środowiskowych. Głównym źródłem zakażenia są chore zwierzęta, wydalające zarazki ze śliną. Wirusy wścieklizny przenoszone są też przez drobne gryzonie leśne i polne, u których nie występują zewnętrznie rozpoznawalne objawy. Zwierzęta i ludzie ulegają zakażeniu głównie przez ukąszenie chorego osobnika. Zakażenie może nastąpić również poprzez ślinę, kiedy zarazek dostaje się do rany, a nawet mało zauważalnego skaleczenia. Okres inkubacji zależy od różnych czynników, między innymi od wieku psa, miejsca ukąszenia, odporności organizmu, a także zjadliwości wirusa. Przeważnie okres ten wynosi u psów od 14 do 60 dni. Jeśli choroba nie wystąpi po 100 dniach od ugryzienia, na ogół wyklucza się możliwość zakażenia wirusem wścieklizny.

Po zakażeniu zmienia się zachowanie i usposobienie psa: staje się on ponury, kapryśny, chowa się w ciemne kąty. Ma nienormalny apetyt, zjada niejadalne przedmioty, jak gwoździe, szło, kamienie, własny kał, wykonuje bezcelowe ruchy lub popada w apatię, chwytą pyskiem powietrze. Zwiększa się ilość wydalanej śliny. Niepokój przeradza się w napady szału, ucieczki z domu. Drugi okres choroby wzmacnia te objawy. Pies ochryple szczeka i wyje, i mimo silnego pragnienia nie może, z powodu skurczów w przełyku, napić się wody. Obserwujemy obfite ślinienie, opadnięcie zuchwy, chwiejny chód i w końcu całkowite porażenie. Pies pada na skutek niewydolności układu krążenia i porażenia dróg oddechowych — najczęściej w 57 dni po wystąpieniu pierwszych objawów.

Do dnia dzisiejszego nie znaleziono leku na tę chorobę i nie istnieje możliwość wyleczenia. Jedynym zabezpieczeniem przed nią jest szczepionka.

Ustawa z 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. Nr 69, poz. 625 z późn. zm.) art. 56. ust. 1. mówi wyraźnie że **psy powyżej 3 miesiąca życia** na obszarach całego kraju (...) podlegają obowiązkowemu ochronnemu szczepieniu przeciwko wściekliznie. Obowiązek doprowadzenia psa do punktu szczepień spoczywa na posiadaczach psów, którzy muszą go wypełnić w ciągu 30 dni od dnia ukończenia przez psa 3 miesiąca życia. **Szczepienie musi być powtórzone rokrocznie** (art. 56 ust. 2). Dowodem przeprowadzonego szczepienia jest zaświadczenie o szczepieniu wydane właścicielowi psa i wpis do rejestru dokonany przez urzędowego lekarza weterynarii. Dodajmy, że w uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw rolnictwa może wprowadzić obowiązek szczepień przeciwko wściekliznie dla **kotów**.

Zgodnie z art. 85 punkt 1a - kto uchyla się od obowiązku ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliznie, a w przypadku wprowadzenia obowiązku ochronnego szczepienia kotów przeciwko wściekliznie od tego obowiązku podlega karze grzywny.